

ZÁKOUTĀ, KAM SE RĀDA VRACĀM - I

ĀšterĀ½, 25 leden 2022

Je nekoneĀnĀ krĀjnsĀ, pĀ™ĀjtelskĀ, vĀjeobjĀ-majĀ-cĀ- pĀ™Ā-rodou, lesnĀ- zvĀĀ™Ā-, to naĀje zĀjkoutĀ-. Jsou to KruĀjnĀ hory na hranicĀ-ch se Saskem, kde Ā¼ijeme i se sousedy z okolnĀ-ch vesnic. Krajina kolem mĀj bohatou historií, kterĀj dĀ½chĀj na nĀjs ze vĀjch stran. V tĀchto mĀstech neĀ™Āj dila Hitlerjugend, zde se Ā¼ilo skromnĀ, mĀ-rumilovnĀ Ā€ i kdyĀ¼, nezapĀ-rĀjm, paĀjovalo se tu, jsme pĀ™eci na hranicĀ-ch... KoĀ™alka, cigarety. NaĀji muĀ¼i navĀjtĀvovali Ā¼eny v blĀ-zkĀ obci FĀ¼rstenwalde, a ty zase jezdily za nimi.

Pastviny byly bez hranic, nĀmeckĀ

krĀjvy se pĀjsly u nĀjs, ĀeskĀ u nich. ObĀas se nĀjakĀj ztratila, ale Ā¼ilo se dĀj, poklidnĀ, pospolu. GrĀ¼ss Gott, Guten Tag, wie gehtĀ s Ihnen? Je zajĀ-mavĀ a pouĀnĀ, Ā¼e zde Ā¼ili lidi takto pohromadĀ uĀ¼ od doby KeltĀ, daleko pozdĀji se rozdĀlili na ĀEechy a NĀmce, ale vĀjichni v sobĀ mĀli stejnou pokoru ke zemi Ā¼ivitelce.

NaĀje chalupa je z r.

1889, jednou ĀžtrochuĀ shoĀ™ela, a pĀ™i opravĀ bylo pĀ™istavĀno patro. UvnitĀ™ vĀjch domĀcnostĀ- to bylo krĀjnsĀ. Byly vybaveny preciznĀ-mi kredencemi, kachlovĀ½mi kamny. Ty byly pokaĀ¼Ā originĀl Ā€ tĀ™eba zdobenĀ tĀ™eĀniĀkami, jasanovĀ½mi lĀ-stky, atd. Za naĀjĀ-m domem jsme dokonce jednou vykopali Ā¼eleznĀj kamna, kterĀ½mi se topilo dĀ™Ā-ve ve Āj kole. StejnĀ jako tu naĀji chalupu, tak i ostatnĀ-, zdobila vycpanĀj zdejĀjĀ- zvĀĀ™ata. A jeĀjtĀ Ā€ v jednom pokoji stĀjlo u zdi pianino.

Mezi domy byly vĀ¼dy v zimĀ

prohrabĀjny cestĀky, aby se lidĀ mohli navĀjtĀvovat a pomĀjhat si. Ā¼ĀdnĀ ploty. Domy byly u sebe docela blĀ-zko, ab drsnĀ

zimy, fujavice a snĀhovĀ vĀjnice je moc nepoĀjkodily.

NaĀje chalupa, jedna ze tĀ™Ā-

kterĀ tu zbyly, nĀjs uĀĀ- vĀjĀ¼it si prĀjce a ĀsilĀ- naĀjich pĀ™edchĀdcĀ, kaĀ¼Āho kamene, kaĀ¼Ā stopy po tĀch minulĀ½ch majitelĀ. Nevadilo by mi Ā¼Ā-t tu s nimi, uĀit se od nich rĀ znĀ½m Ā™emeslĀm Ā€ truhlĀjĀ™stvĀ-, Ā™eznictvĀ-, prĀjce Ājvaden, kterĀ tu Ā¼ily a pracovaly pro vĀjchny. Byly tu pĀ™Ā-jemnĀ hospody, kostel na kopci, jeden dĀm hezĀĀ- neĀ¼ druhĀ½, mohli si lidĀ zahrĀjt divadlo, fungovaly hasiĀskĀ spolky, tĀlovĀ½chovnĀ, pĀveckĀ sbory.

MĀjme velkou kroniku se

starĀ½mi fotografiemi a pohlednicemi, se jmĀny obyvatel do roku 1946, kdy skonĀila druhĀj vln a vystĀhovĀjnĀ-. Soused z nĀmeckĀ vesnice si dal s nĀ-velkou prĀjci, dokonce zaznamenal jmĀna naĀjich pĀvodnĀ-ch obyvatel, jejich novĀ½ch bydlĀjĀ v 50. letech, v NDR. NĀkteĀ™Ā- z nich dodnes pĀ™ispĀ-vajĀ- na udrĀenĀ- sochy Panny Marie s JezulĀtkem, kterou nechali zrenovovat, je teĀkrĀjnsĀj a starĀjme se o ni.

StejnĀ tak by potĀ™eboval

velkou opravu PomnĀ-k padlĀ½ch vojĀjkĀ z I. svĀtovĀ vĀjlký, muĀ¼Ā- z tĀto vesnice.

Padesát let láta zničila tento kraj, srovnala po vystřehování povodňového obyvatelstva domy se země, zůstaly v jeho vřady tma povodňové chalupy ze stovaceti. Kostel pryč, fara pryč.

Do povodňových domů byli nastřehováni rumunští cikáni, Slovinci, bezdomovci.

Poté pátá láta jedesát a později - "vzduch byl stále ve znečištění ovzduší třikrát prýmyslem z NDR. Sněžná zvětral od spadu (popluku), vřady z chmíky v Ustě. Labem otrávil vzduch v celém kraji.

Lesy chladly, umřely. Postupně zbyla másta holá, byl to smutný pohled.

Zmizely borůvky, brusinky, ubyla zvěť.

Ale, už se to je změnilo - dnes už se znovu lesy zelenají, louky kvetou, znovu se tu krávy pasou, ovce jak bála - korálky svatá - na zelených kopcích. Voda v potoku je znovu čistá "páť rodá zase užije. A my se radujeme!

Krajina tohoto másta lovka nabývá - historii, svazuje trvalou krásou, hrdostí, po každé je jiná, jak se má - roční období, ale stále nám milovaná, okouzluje - Obdivuji ty staré javory, jasany, lápy, tyto veterány. Kdyby tak mohly vyprávět, co zašly, co viděly. Užijte zde dle, pomáhej - páť rodá a lidem, aby neztratili rovnováhu vody a kyslíku. Blázkův potok, nedalek rybníka Stábrův náis lákají světlem tajemným uprostřed lesa. Krušnohorská páť rodá je bohatá zážitky, malebnými obrazy. A - jestli pak věte, proč je tu žkrutno? Ne, není to ve významu smutno, třikrát, ale žkrutit, neboli třít, protože se tu třít cān. Ostatně proto tu máme hraniční páť echod Cānovec. Zdejšími horami vede tzv. krušnohorská kobyla "složená - m samá páť skovec, tvrdá, ideálně - stavební materiál na jejich páť edchdc. Obživa tu byla skromná. Co si vypřstovali vyrobili, z toho žili. Brambory, řepa, dobytek "pastviny, jablka, černá bez, řemesla, vzájemná pomoc "páť rodá je užila. Dnes je nás přť chalup, v nich dvaadvacet dospělých, jedeničt dť, tma psi, venku kolem pář srnek a jeden jelen, divoáci, káňata, sovy, krkavci, netopřti, rázná - ptáci "ano, je tu už zase veselo.

Váichni si pomáhejme, jinak to nejde, žijeme na žkonci svatě.

Turisté jsou naděni, sem tam se někdo zastaví - pro vodu, ale není jich mnoho. Tma nevť, že existuje tak krásná kout nája - země.

Mám ráda vycházející slunce, kdy začne nový den, probouzí se krajina. Zima je tu jiná, tvrdá, s lovkem se nemazí, ale je i krásná. Ve sněhu pář stop od srnek, od lasíky. Kraj je jť spá.

Stejně tak vyhlá - m ráda i zapadající slunce, když se nad obzorem objeví oranžová kolá. Klouže dolů pomalouku "za chvíli je ho jen páť "a pak najednou hup "a zapadne.

Ano, je to moje milovanÃ© zÃ¡jkoutÃ¡,-

kam se tak moc rÃ¡da vracÃ¡-mÃ¡!

BÃ¡ra HavlovÃ¡

studentka